

คู่มือการปฏิบัติงาน
การจัดทำแผนปฏิบัติการราชการกระทรวงแรงงานระยะ ๕ ปี

คู่มือการปฏิบัติงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการ
ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)
จัดทำโดย
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

	คู่มือการปฏิบัติงาน การเขียนคู่มือปฏิบัติงาน	รหัสเอกสาร	.....
		แก้ไขครั้งที่	.....
		วันที่ใช้บังคับ	.....

การอนุมัติเอกสาร

ลงนาม	จัดทำโดย	ตรวจสอบโดย	อนุมัติโดย
ลายมือชื่อ			
ชื่อ - สกุล	นางอุมาวดี ฉันทะ	นางรชิกา ชาญณรงค์	นางสาวอัจฉรา งามสมจิตร
ตำแหน่ง	นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ	แรงงานจังหวัดยะลา รักษาการแทนผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

คำนำ

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ได้มีการดำเนินการได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เป็นไปตามมติ ค.ร.ม. ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่องการจัดทำแผน ๓ ระดับ โดยกำหนดให้ทุกส่วนราชการมีหน้าที่ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการ ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๓ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โดยแบ่งแผนปฏิบัติการออกเป็น ๔ ฉบับ ตามหัวระยะเวลา หัวละ ๕ ปี โดยฉบับแรก มีระยะเวลา ๓ ปี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ และในฉบับต่อไป ให้จัดทำทุก ๆ ๕ ปี ทำให้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานต้องจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับมติข้างต้น ซึ่งแผนปฏิบัติการของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานในระยะแรก คือแผนปฏิบัติการของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ซึ่งกระทรวงแรงงานได้ดำเนินการทบทวนแผนฉบับดังกล่าวเป็นประจำทุกปี โดยปี ๒๕๖๔ ผลจากการทบทวน ทำให้กองยุทธศาสตร์และแผนงาน เห็นถึงกระบวนการสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการที่ผู้ปฏิบัติยังมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน จึงได้ทำการถอดบทเรียน และจัดทำมาตรฐานในกระบวนการดังกล่าว เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการในระยะต่อไป โดยการถอดบทเรียน ได้จัดทำออกมาเป็นคู่มือการปฏิบัติงาน โดยใช้ชื่อว่า คู่มือการปฏิบัติงาน “การจัดทำแผนปฏิบัติการราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี”

คู่มือการปฏิบัติงาน “การจัดทำแผนปฏิบัติการราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี” ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public-sector Management Quality Award : PMQA) PMQA ในหมวด ๖ การจัดการกระบวนการ ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องวิเคราะห์ภารกิจขององค์กร เพื่อหากระบวนการหลักซึ่งเป็นกระบวนการสร้างคุณค่าขององค์กรและนำมาจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงาน และเผยแพร่ให้บุคลากรของหน่วยงานนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามข้อกำหนดที่สำคัญ เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานให้มีมาตรฐานมากขึ้น สอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะองค์กร มุ่งสู่ความเป็นเลิศของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้หากมีข้อเสนอแนะประการใด เพื่อปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น กองยุทธศาสตร์และแผนงานสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ยินดีน้อมรับและจะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

พฤษภาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
ความเป็นมาของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน	๓
๑. วัตถุประสงค์	๔
๒. ขอบเขตการจัดทำคู่มือการปฏิบัติราชการ	๖
๒.๑ กำหนดกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุนของหน่วยงาน	
- วิเคราะห์ภารกิจของหน่วยงาน	
- กำหนดผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
๒.๒ การจัดทำข้อกำหนดที่สำคัญ	
- การระบุผลผลิต/บริการ/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติงาน ประจำปี	
- ค้นหาข้อกำหนดที่สำคัญ ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
๒.๓ การออกแบบกระบวนการ และตัวชี้วัดควบคุมกระบวนการ	
- การออกแบบตามผังการทำงาน SIPOC Model	
๓. คำจำกัดความ	๘
๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ	๘
๕. ทบทวนการปฏิบัติงานที่ผ่านมา	๑๑
- กระบวนการที่ผ่านมา	
- การวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงาน	
๖. แนวทางแก้ไข	
๗. การวิเคราะห์ภารกิจของหน่วยงาน	๑๒
๘. ผังกระบวนการ	๑๗

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ หน้าที่ความรับผิดชอบ	๑๐
ตารางที่ ๒ การคัดเลือกกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน	๑๒
ตารางที่ ๓ การวิเคราะห์ข้อกำหนดที่สำคัญ (ความต้องการ/ความคาดหวัง) ของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๑๔
ตารางที่ ๔ ตารางการวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการ	๑๕
ตาราง ที่ ๕ ผังกระบวนการ (WORKFLOW CHART)	๑๘

จากการที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดให้ส่วนราชการนำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public-sector Management Quality Award : PMQA) มาใช้เป็นเครื่องมือในการผลักดันให้ส่วนราชการปรับปรุงองค์กรและยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่ระดับมาตรฐานสากล (High Performance) ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนากระบวนการของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานมีประสิทธิภาพและยั่งยืนและเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดให้ส่วนราชการต้องได้รับการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐขั้นพื้นฐาน (Certify FL) ซึ่งประกอบด้วย ๗ หมวด คือ หมวด ๑ การนำองค์กร หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมวด ๔ การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ และหมวด ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ โดยการจัดทำคู่มือ “การจัดทำแผนปฏิบัติการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี” ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public-sector Management Quality Award : PMQA) PMQA ในหมวด ๖ การจัดการกระบวนการ ที่กำหนดให้ส่วนราชการ วิเคราะห์ภารกิจขององค์กร เพื่อหากระบวนการหลักซึ่งเป็นกระบวนการสร้างคุณค่าขององค์กรและนำมาจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงานเผยแพร่ให้บุคลากรภายในองค์กรนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามข้อกำหนดที่สำคัญ ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานให้มีมาตรฐานมากขึ้น สอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะองค์กร มุ่งสู่ความเป็นเลิศของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อใช้เป็นสื่อในการประสานงานและสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้สู่วัฒนธรรมการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณค่า

๑.๒ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกอบการให้คำปรึกษา แนะนำ สอนงาน ฝึกอบรมบุคลากรที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับในกระบวนการ

๒. ขอบเขตการจัดทำคู่มือการปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี ฉบับนี้ ครอบคลุมถึงการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญด้านการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ มีขอบเขตสำคัญคือ การแสดงขั้นตอนการปฏิบัติโดยรวม รายละเอียดข้อกำหนดที่สำคัญ มาตรฐานคุณภาพของกระบวนการ และตัวชี้วัด โดยเนื้อหาและลักษณะการดำเนินงานครอบคลุมการปฏิบัติงานใน ๔ กระบวนการ ประกอบด้วย

๒.๑ กำหนดกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุนของหน่วยงาน

๑) วิเคราะห์ภารกิจของหน่วยงานจากอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ และคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ที่ ๑๔๙๖/๒๕๕๙ เรื่อง แบ่งงานภายในและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภายใต้กอง/สำนัก/ศูนย์ของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เพื่อวิเคราะห์หาภารกิจหลักของหน่วยงาน

๒) กำหนดผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามอำนาจหน้าที่ซึ่งระบุตามข้อ ๑

เมื่อคัดเลือกภารกิจหลักของหน่วยงานได้แล้วได้วิเคราะห์หาผู้รับบริการ(ผู้ที่มารับบริการจากองค์กรโดยตรง) และใครคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม) โดยใช้กระบวนการ

๓) คัดเลือกภารกิจที่จะนำมาเขียนกระบวนการของหน่วยงาน คำนึงถึงภารกิจหลักของหน่วยงาน เพื่อวิเคราะห์ กระบวนการ (Process) หมายถึง กิจกรรมที่เชื่อมโยงกันเพื่อจุดมุ่งหมายในกำหนดส่งมอบผลผลิตหรือบริการให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกส่วนราชการ โดยใช้กระบวนการ (Value Chain) ซึ่งการวิเคราะห์ต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์เพื่อกำหนดกระบวนการหลักหรือกระบวนการสนับสนุน

๒.๒ การจัดทำข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการหลักหรือกระบวนการสนับสนุน

หมายถึงการค้นหาข้อกำหนดที่สำคัญ จากความต้องการและความคาดหวัง ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของแต่ละกระบวนการ โดยส่วนใหญ่แล้วการวิเคราะห์จะยึดตามแนวทางของการใช้หลักธรรมาภิบาล ได้แก่ความคุ้มค่า (Value of Money ,Effective and Efficient) ความเป็นธรรม (Equitable) ตอบสนองกลุ่มต่างๆ (Responsive) หลักนิติธรรม Follow the Rule of Law ความเปิดเผยและโปร่งใส Transparent การเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม Participatory และสามารถตรวจสอบได้มีเจ้าภาพรับผิดชอบที่ชัดเจน (Accountable) ตัวอย่างเช่น ข้อกำหนดด้านกฎหมาย ประสิทธิภาพของกระบวนการ ความคุ้มค่าและการลดต้นทุน โดยวิธีดำเนินการให้เริ่มจากการระบุผลผลิต/บริการ/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติงาน ประจำปี จากนั้นจึงค้นหาข้อกำหนดที่สำคัญ ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าการยุทธศาสตร์และแผนงาน กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์ มีผลผลิตที่สำคัญ จำนวน ๗ เรื่อง ได้แก่ ๑.การจัดทำแผนปฏิบัติการราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ๒.การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านแรงงาน พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ๓. การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านแรงงานระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๓ -๒๕๖๕ ๔. โครงการขับเคลื่อนการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปี ๒๕๖๔ ๕. โครงการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในสถานประกอบการ to be number one ๖. โครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านอาชีพ ประจำปี ๒๕๖๔ และ ๗. โครงการจัดทำนโยบายด้านแรงงาน ประจำปี ๒๕๖๔ โดยมีผู้รับบริการ คือผู้บริหาร กรมในสังกัดกระทรวงแรงงาน กอง/สำนัก/ศูนย์ ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน หน่วยงานภายนอก และมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ ผู้บริหาร กอง/สำนัก/ศูนย์ ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กำลังแรงงาน และ ประชาชนทั่วไป

๒.๓ การออกแบบกระบวนการ และตัวชี้วัดควบคุมกระบวนการ

ดำเนินการโดยการทบทวนความสำคัญของหน่วยงานต่อความสำเร็จขององค์กรจากนั้นวิเคราะห์หาสมรรถนะหลักของหน่วยงาน และระบบสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่การออกแบบขั้นตอน เครื่องมือและแนวทางในการดำเนินการ และวิธีการในการควบคุมกระบวนการ ซึ่งควรมาจากข้อกำหนดที่สำคัญ และนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญมาประกอบการออกแบบกระบวนการ ในรูปแบบ SIPOC Model ประกอบด้วย

๑) ผู้ส่งมอบ/กระบวนการก่อนหน้า (Supplier) ผู้ส่งมอบปัจจัยที่สำคัญ ในที่นี้อาจระบุเป็นชื่อกระบวนการก่อนหน้า หน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งในที่นี้จากการวิเคราะห์คือ กฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเป็นคนที่กำกับดูแล

๒) ปัจจัยนำเข้า (Input หรือ Key Resources) หลักเกณฑ์เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและบรรลุผลสำเร็จ อาทิ วัสดุ คำสั่ง แผน กฎระเบียบขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ ซึ่งจากการวิเคราะห์หมายถึง หมายถึงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนระดับ ๒ ได้แก่แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ แผนระดับ ๓ แผนปฏิบัติการด้านแรงงาน พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ข้อมูลด้านแรงงานที่ใช้จัดทำแผน และบุคลากรในการจัดทำแผน

๓) กระบวนการ (Process) ขั้นตอนการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบ ประกอบไปด้วย การกำหนดกิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน ได้แก่ ๑.การวิเคราะห์สถานการณ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ๓.การเชื่อมโยงของแผนระดับต่าง ๆ ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับ ๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิรูปประเทศ (แผนระดับ ๒) และแผนปฏิบัติการด้านแรงงาน ๔.การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี (องค์ประกอบแผน) ๕.การจัดทำประชาพิจารณ์ และ ๖.การนำแผนสู่การปฏิบัติ โดยแต่ละกระบวนการ ได้กำหนดตัวชี้วัด (Leading Indicators) เพื่อแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกระบวนการไว้ทุกกระบวนการ

๔) ผลผลิต/ผลลัพธ์ (Output) คือผลผลิตหรือบริการที่ได้รับจากปฏิบัติงานตามขั้นตอนในแต่ละกระบวนการ ในที่นี้ จำนวนกระบวนการที่นำมาควบคุม หรือกำหนดตัวชี้วัด (Leading Indicators) และผลลัพธ์ คือระดับความสำเร็จในการบรรลุตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแต่ละกระบวนการ

๓. คำจำกัดความ

การจัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานระยะ ๕ ปี หมายถึง การดำเนินงานตามขั้นตอนทางวิชาการทั่วไปในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านแรงงาน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) จากการประชุมเพื่อพิจารณากำหนดองค์ประกอบแผน ประกอบด้วย (วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นการพัฒนา เป้าหมาย ค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา) การจัดทำประชาพิจารณ์ และการบรรจุ แผนงาน/โครงการสำคัญ เพื่อให้แผนนำสู่การปฏิบัติได้จริง โดยจัดทำกรอบครอบคลุมในระยะ ๕ ปี ซึ่งจะต้องประกอบด้วย ๖ ส่วนสำคัญคือ ๑) บทนำ ๒) บริบทที่เกี่ยวข้องด้านแรงงาน ๓) การเชื่อมโยงแผนระดับต่างๆ ๔) การจัดทำองค์ประกอบแผนปฏิบัติราชการฯ ๕) การประชาพิจารณ์ และ ๖) การนำแผนสู่การปฏิบัติ

วิสัยทัศน์ หมายถึง การกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาในช่วงระยะ ๕ ปี อย่างสมเหตุสมผล สอดคล้องกับพันธกิจ โดยต้องครอบคลุมผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งวิสัยทัศน์ที่ดีจะต้องเป็นไปได้ เข้าใจง่าย จำง่าย มีความชัดเจน ส่งเสริมและสร้างความมั่นใจ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ สร้างพันธะผูกพัน กระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วม และกระตุ้นให้เกิดความเป็นเจ้าของ

พันธกิจ หมายถึง กรอบหรือขอบเขตการดำเนินงานของหน่วยงาน หรือเหตุผลของการมีหน่วยงาน พันธกิจต่างจากภารกิจ (responsibility) ตรงที่ว่าภารกิจเป็นงานรับผิดชอบขององค์กรโดยตรง ส่วนพันธกิจเป็นแนวทางที่องค์กรจะทำภารกิจร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์และเป็นการชี้ให้เห็นว่าองค์กรมีแนวทางที่จะทำร่วมกับใคร อย่างไรเพื่อตอบสนองอะไรหรือใคร

ประเด็นการพัฒนา หมายถึง เรื่องที่ต้องการเข้าไปบรรเทาปัญหาหรือเพิ่มศักยภาพตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือเพื่อขับเคลื่อนพันธกิจ ให้บรรลุตาม วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ หรือหมายถึงประเด็นยุทธศาสตร์

เป้าหมาย หมายถึง จุดมุ่งหมายที่ตอบสนองวิสัยทัศน์ เป็นผลกระทบหรือผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ชุมชนหรือสังคมซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานของหน่วยงาน เป้าประสงค์ของกระทรวงจะต้องแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

แนวทางการพัฒนา หมายถึง การดำเนินงานที่ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย หรือ หมายถึง วิธีการในการแข่งขันที่สามารถทำให้องค์กรเอาชนะคู่แข่งได้ หรือ หมายถึง แนวทางในการทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ซึ่งสรุปได้ว่า แนวทาง คือ กลยุทธ์ที่องค์กรจะนำเสนอคุณค่า (Value) ให้กับลูกค้าเพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ

ตัวชี้วัด (Key Performance Indicators) หรือ ค่าเป้าหมาย (Targets) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ให้นิยาม ตัวชี้วัด หรือ ค่าเป้าหมาย หมายถึง อะไรคือเครื่องที่จะช่วยแสดงให้เห็นว่าเราได้บรรลุผลแล้ว ระดับมากน้อยที่ต้องการจะบรรลุผล (benchmark หรือ milestone) (สำนักงาน ก.พ.ร., ๒๕๔๘)

การวิเคราะห์สถานการณ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ข้อมูลหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานจากการวิเคราะห์ภาวะ แนวโน้มทางเศรษฐกิจภายในประเทศและต่างประเทศ ข้อมูลเศรษฐกิจแรงงาน สถานการณ์ด้านแรงงาน นโยบายรัฐ กฎหมายด้านแรงงาน และอนุสัญญาองค์การระหว่างประเทศ (ILO) เป็นต้น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก หมายถึง การดำเนินงานตามขั้นตอนทางวิชาการที่ใช้กันโดยทั่วไป หรือที่เรียกว่า (SWOT Analysis) ได้แก่ (๑) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่วิเคราะห์จุดแข็ง (S : Strengths) หรือจุดเด่น เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรว่า ปัจจัยใดองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ องค์กรจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง จุดอ่อน (W : Weaknesses) หรือจุดด้อยเป็นการวิเคราะห์ภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรว่าปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไป องค์กรจะต้องหาวิธีในการแก้ไขปัญหา (๒) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กร สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคการดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร โดยเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นโอกาส (Opportunities) อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หรือกรรมวิธีใหม่ๆ และพัฒนาการด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการ และอุปสรรค (Threat) ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน อาทิ นโยบาย การเงิน งบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม อัตราการรู้หนังสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ และวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง

การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ หมายถึง โครงการหรือกิจกรรมที่จะทำให้แผนปฏิบัติราชการฯ สามารถขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย หรือวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ โดยจะต้องมีงบประมาณ เป้าหมายย่อย และตัวชี้วัดในแต่ละปีไว้ และมีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ และต้องครอบคลุมแนวทางการพัฒนา

(XYZ) เป็นอักษรย่อ ที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติใช้ในการกำหนดแผนการเรียกแผนระดับต่างๆ และโครงการภายใต้แผน โดย X หมายถึง โครงการ Y คือแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ Y๑ หมายถึงแผนย่อยในแผนแม่บท หรือแนวทางการพัฒนา Y๒ หมายถึงประเด็นแผนแม่บท Z หมายถึง ยุทธศาสตร์ชาติ ใช้ในการเชื่อมโยงแผน และวิเคราะห์หาช่องว่างในการพัฒนาของแผน หรือแนวทางการพัฒนาที่ยังไม่มีโครงการรองรับ

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี กำหนดให้มีผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

ตารางที่ ๑ หน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้รับผิดชอบ	หน้าที่รับผิดชอบ
๑. ปลัดกระทรวง แรงงาน	มีหน้าที่เป็นผู้บริหารสูงสุดในองค์กร มีอำนาจในการตัดสินใจ และให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี
๒. ที่ปรึกษาและ คณะทำงาน/ทบวง แผนปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวง แรงงาน ระยะ ๕ ปี	มีหน้าที่กำหนดกรอบแนวทางและดำเนินการจัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก การเชื่อมโยงแผนจัดทำร่างแผน (องค์ประกอบแผน) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นการพัฒนา เป้าหมาย ค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา บรรจุแผนงาน/โครงการสำคัญของแผนปฏิบัติการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี
๓. ผู้อำนวยการกอง ยุทธศาสตร์และแผนงาน	มีหน้าที่กำกับ ดูแลการปฏิบัติงานการจัดทำแผนปฏิบัติการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี ของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานสำเร็จ ลุล่วงตามวัตถุประสงค์
๔. ผู้เชี่ยวชาญประจำ กองยุทธศาสตร์และ แผนงาน	มีหน้าที่ควบคุมรวมถึงให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง รวมถึงให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้การดำเนินงานมีความเหมาะสม ในการจัดทำแผนปฏิบัติการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี อาทิ การเชื่อมโยงกับ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ และแผนระดับต่างๆ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก และการจัดทำร่างแผนฯ
๕. นักวิเคราะห์นโยบาย และแผนชำนาญการ พิเศษ กลุ่มงานพัฒนา ยุทธศาสตร์	มีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานในการจัดทำแผนปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายยุทธศาสตร์ กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี รวมถึงการควบคุมให้การทำงานเป็นไปตามขั้นตอน และระยะเวลาที่กำหนด
๖. เจ้าหน้าที่กอง ยุทธศาสตร์และแผนงาน กลุ่มงานพัฒนา ยุทธศาสตร์	มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานต่างๆ ที่กำหนดไว้ในโครงการ ซึ่งเป็นขั้นตอนทั้งหมด ๑๒ ขั้นตอน ของการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ เริ่มตั้งแต่การขออนุมัติโครงการ ฯ ไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ คือการเผยแพร่แผนปฏิบัติการ รวมทั้ง สร้างพันธมิตรหรือเครือข่ายในการทำงานทั้งในและนอกกระทรวง หากพบปัญหาต้องคิดหาทางแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ เพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์
๗. หน่วยงานใน สำนักงานปลัด กระทรวงแรงงาน	มีหน้าที่ความรับผิดชอบรวบรวม ตรวจสอบ/ปรับปรุง/แก้ไข และจัดทำโครงการ/กิจกรรม ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน

๕. การทบทวนการปฏิบัติงานที่ผ่านมา

๕.๑ การปฏิบัติงานที่ผ่านมา

ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นกฎหมายที่กำหนดให้ทุกหน่วยงานต้องนำไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ โดยมีกรอบระยะเวลา ๒๐ ปี และมีการช่วงระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน เป็น ๔ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ระยะที่ ๓ พ.ศ.๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ ระยะที่ ๔ พ.ศ ๒๕๗๕ - ๒๕๗๙ ดังนั้นจึงทำให้แต่ละหน่วยงานต้องปรับปรุงกฎหมาย โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับแผน และยุทธศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายในแต่ละช่วง โดยเฉพาะในแผนระดับที่ ๒ นอกจากนี้บริบทและสภาพแวดล้อมด้านแรงงานทั้งในระดับเวทีโลก และของประเทศในแต่ละช่วงเวลาซึ่งไม่เหมือนกัน ก็ยังทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงไปทั้งโดยตรงและโดยอ้อมทั้งของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย นำมาซึ่งการต้องปรับปรุงแผน ซึ่งเป็นแผน ระดับ ๓ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ที่ผ่านมากองยุทธศาสตร์และแผนงานต้องมีการทบทวน และปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการด้านแรงงาน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นเป็นประจำทุกปี โดยร่วมกับกอง และสำนักต่างๆ โดยยึดหลักการของการจัดทำยุทธศาสตร์ (Strategy) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป มาเป็นกรอบกระบวนการในการทำงาน

๕.๒ การวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงาน

ถึงแม้ว่าสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน จะมีกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการฯ ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นกระบวนการแล้วก็ตาม แต่ยังคงพบว่าคุณภาพในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ในแต่ละครั้งจะมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์การทำงานของผู้ปฏิบัติงานที่ร่วมในการจัดทำแผนในครั้งนั้น ดังนั้นการจัดทำมาตรฐานให้กับการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ในแต่ละกระบวนการที่ชัดเจน จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาที่เกิดจากความรู้ และประสบการณ์การทำงานของบุคลากรที่ไม่เท่ากัน และทำให้แผนปฏิบัติการฯ มีความสมบูรณ์ สามารถขับเคลื่อนได้ตามความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียได้

๕.๓ แนวทางแก้ไข

จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการควบคุมการจัดทำแผนปฏิบัติราชการฯ ให้มีประสิทธิภาพ ลดปัญหาที่เกิดจากเจ้าหน้าที่มีความรู้ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน

๖. การวิเคราะห์ภารกิจของหน่วยงาน

ตารางที่ ๒ การคัดเลือกกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน (Value Chian)

<p>(๑) อำนาจหน้าที่ตาม กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๙</p>	<p>(๒) อำนาจหน้าที่ตามคำสั่งการ ปรับปรุง การแบ่งงานภายในและอำนาจหน้าที่ ของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน</p>	<p>(๓) ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย</p>	<p>(๔) ผลผลิต/บริการ/โครงการ ภายใต้แผนปฏิบัติงาน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔</p>	<p>(๕) กระบวนการหลักและ กระบวนการสนับสนุนของหน่วยงาน</p>
<p>(๑) จัดทำแผนแม่บทและ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง ให้สอดคล้องกับนโยบาย ระดับชาติ และระดับกระทรวง (๒) จัดทำ พัฒนา และประสาน แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวง รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ แรงงาน นอกระบบไปสู่การปฏิบัติที่ สอดคล้องกับนโยบายและแผน แม่บทของกระทรวง (๓) จัดทำแผนกลยุทธ์ วิเคราะห์ และจัดทำงบประมาณของ สำนักงานปลัดกระทรวง และ กระทรวง (๔) อำนาจการ ประสานงาน</p>	<p><u>กฤษฎศาสตร์และแผนงาน</u> <u>กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์</u> ๑. ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และ กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อแปลงนโยบาย ไปสู่การปฏิบัติ ๒. จัดทำแผนแม่บท แผนยุทธศาสตร์ และพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ของ กระทรวง ๓. ติดตามการปฏิบัติตามนโยบาย และรายงานผลการดำเนินงานเชิง นโยบาย ๔. ดำเนินการจัดการประชุมระดม ความคิดเห็นจากภาคีร่วมในการจัดทำ ยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงาน</p>	<p><u>ผู้รับบริการ</u> ๑. ผู้บริหาร ๒. กรมในสังกัดกระทรวง แรงงาน ๓. กอง/สำนัก/ศูนย์ ภายใต้สำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน ๔. หน่วยงานภายนอก <u>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</u> ๑. ผู้บริหาร ๒. กอง/สำนัก/ศูนย์ ภายใต้สำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน ๓. กำลังแรงงาน ๔. ประชาชนทั่วไป</p>	<p>๑. การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ๒. การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน แรงงาน พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ๓. การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน แรงงานระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ๔. โครงการขับเคลื่อนการป้องกัน ปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปี ๒๕๖๔ ๕. โครงการป้องกันปัญหาอาเสพ ติดในสถานประกอบการ to be number one ๖. โครงการแก้ไขปัญหาความ</p>	<p><u>กระบวนการหลัก</u> ๑. จัดทำแผนและพัฒนา ยุทธศาสตร์ของกระทรวง (จัดทำ แผนปฏิบัติราชการและ แผนปฏิบัติ การด้าน...) ระยะสั้น และระยะยาว ๒. การกำหนดนโยบายเพื่อบริหาร จัดการด้านแรงงาน ๓. การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญด้าน แรงงาน <u>กระบวนการสนับสนุน</u> ๑. การบริหารจัดการข้อมูล ๒. การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ กระบวนการทำงาน ๓. การจัดการความรู้ที่จำเป็นให้กับ เจ้าหน้าที่</p>

<p>(๑) อำนาจหน้าที่ตาม กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๙</p>	<p>(๒) อำนาจหน้าที่ตามคำสั่งการ ปรับปรุง การแบ่งงานภายในและอำนาจหน้าที่ ของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน</p>	<p>(๓) ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย</p>	<p>(๔) ผลผลิต/บริการ/โครงการ ภายใต้แผนปฏิบัติงาน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔</p>	<p>(๕) กระบวนการหลักและ กระบวนการสนับสนุนของหน่วยงาน</p>
<p>และกำกับงานตามนโยบาย รัฐบาล (๕) ดำเนินการเกี่ยวกับงาน เลขานุการของสภาที่ปรึกษาเพื่อ พัฒนาแรงงานแห่งชาติ (๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือ สนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ ได้รับ มอบหมาย</p>	<p>๕. ปฏิบัติงานศูนย์ป้องกันและ ปราบปรามการแก้ไขปัญหาการค้า มนุษย์ด้านแรงงาน ๖. ประสานงานนโยบายและ ยุทธศาสตร์กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกกระทรวง แรงงาน ๗. จัดทำคำชี้แจงข้อร้องเรียนเชิง นโยบายข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและ จัดทำเอกสารทางวิชาการ ๘ .ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับ มอบหมาย</p>		<p>เดือดร้อนด้านอาชีพ ประจำปี ๒๕๖๔ ๗. โครงการจัดทำนโยบายด้าน แรงงาน</p>	<p>๔. การทำคู่มือปฏิบัติงาน</p>

ตารางที่ ๓ การวิเคราะห์ข้อกำหนดที่สำคัญ (ความต้องการ/ความคาดหวัง) ของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ตามหลักธรรมาภิบาล)

(๑) ชื่อกระบวนการหลัก/ สนับสนุน	(๒) ผลผลิต/บริการ/โครงการ ภายใต้แผนปฏิบัติงาน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	(๓) ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	(๔) ข้อกำหนดที่สำคัญ		(๕) ตัวชี้วัด
			ความต้องการ	ความคาดหวัง	ข้อกำหนดที่สำคัญ
<p><u>กระบวนการหลัก</u></p> <p>๑. จัดทำแผนและพัฒนา ยุทธศาสตร์ของกระทรวง (จัดทำแผนปฏิบัติราชการและ แผนปฏิบัติการด้าน...) ระยะสั้น และระยะยาว</p> <p>๒. การกำหนดนโยบายเพื่อ บริหารจัดการด้านแรงงาน</p> <p>๓. การขับเคลื่อนนโยบาย สำคัญด้านแรงงาน</p> <p><u>กระบวนการสนับสนุน</u></p> <p>๑. การบริหารจัดการข้อมูล</p> <p>๒. การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ กระบวนการทำงาน</p> <p>๓. การจัดการความรู้ที่จำเป็น ให้กับเจ้าหน้าที่</p> <p>๔. การทำคู่มือปฏิบัติงาน</p>	<p>๑. การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)</p> <p>๒. การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน แรงงาน พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐</p> <p>๓. การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน แรงงานระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๓ - ๒๕๖๕</p> <p>๔. โครงการขับเคลื่อนการป้องกัน ปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ประจำปี ๒๕๖๔</p> <p>๕. โครงการป้องกันปัญหาอาเสพ ติดในสถานประกอบการ to be number one</p> <p>๖. โครงการแก้ไขปัญหาคความ เดือดร้อนด้านอาชีพ</p> <p>๗. โครงการจัดทำนโยบายด้าน แรงงาน ประจำปี ๒๕๖๔</p>	<p><u>ผู้รับบริการ</u></p> <p>๑. ผู้บริหาร</p> <p>๒. กรมในสังกัดกระทรวง แรงงาน</p> <p>๓. กอง/สำนัก/ศูนย์ ภายใต้สำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน</p> <p>๔. หน่วยงานภายนอก</p> <p><u>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</u></p> <p>๑. ผู้บริหาร</p> <p>๒. กอง/สำนัก/ศูนย์ ภายใต้สำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน</p> <p>๓. กำลังแรงงาน</p> <p>๔. ประชาชนทั่วไป</p>	<p><u>ผู้รับบริการ</u></p> <p>๑. เป็นไปตามกฎหมาย (มติ ค.ร.ม.) เรื่องการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ ๒. มีความน่าเชื่อถือ อธิบายได้</p> <p>๓. ตอบสนองปัญหา และนำสู่การปฏิบัติได้</p> <p><u>ผู้มีส่วนได้เสีย</u></p> <p>๓. เปิดโอกาสการ มีส่วนร่วม</p> <p>๔. เปิดเผย และโปร่งใส</p> <p>๕. ตอบสนองปัญหา และนำสู่การปฏิบัติได้ จริง</p>	<p><u>ผู้รับบริการ</u></p> <p>๑. แสดงความเชื่อมโยง การขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนระดับต่างๆ (ตามมติ ค.ร.ม.)</p> <p>๒. มีกระบวนการในการ จัดทำแผนตามหลักการ ทำยุทธศาสตร์ครบถ้วน</p> <p>๓. มีแผนงาน/โครงการ รองรับทุกแนวทางการ พัฒนา</p> <p>๔. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมการประชาพิจารณ์ แผนฯ</p> <p>๕. มีการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่แผนฯ สู่ สาธารณะ</p>	<p><u>เชิงปริมาณ</u></p> <p>มีการการวิเคราะห์ ข้อกำหนดที่สำคัญ</p> <p><u>เชิงคุณภาพ</u></p> <p>ระดับความสำเร็จ ในการวิเคราะห์ ข้อกำหนดที่สำคัญ ที่เป็นไปตามหลักธรรมา ภิบาล</p>

ตารางที่ ๔ ตารางการวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการ (SIPOC Model)

ผู้ส่งมอบมอบ/ กระบวนการก่อนหน้า (Key Stakeholder)	ปัจจัยนำเข้า (Key Resources)	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work Process)	(๔) ผลผลิต/ผลลัพธ์ (Specification Key)	(๓) ผู้รับบริการและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Key Customer)	มาตรฐานคุณภาพงาน (เวลา, คุณภาพ) (Time / Indicators)
S : Suppliers	I : Inputs	P : Processes	O : Outputs	C : Customers	KPI
มติ ค.ร.ม ว่าด้วยการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ชาติ และการจัดทำแผน ๓ ระดับ โดย คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ	๑.ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ๒.แผนระดับ ๒ ได้แก่แผน แม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ แผนปฏิรูป ประเทศ ๓.แผนปฏิบัติการด้านแรงงาน พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ๔. ข้อมูลด้านแรงงานที่ใช้ จัดทำแผน ๕. บุคลากรในการจัดทำแผน	๑.การวิเคราะห์สถานการณ์และ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ๒.การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ๓.การเชื่อมโยงของแผนระดับ ต่าง ๆ อาทิเช่น แผนยุทธศาสตร์ ชาติ (แผนระดับ ๑) แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ แผนปฏิรูปประเทศ (แผนระดับ ๒) และแผนปฏิบัติ การด้านแรงงาน ๔.การจัดทำแผนปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี (องค์ประกอบแผน) ๕.การจัดทำประชาพิจารณ์ ๖.การนำแผนสู่การปฏิบัติ	ผลผลิต มีตัวชี้วัด (Leading Indicators) กระบวนการ ตามข้อกำหนดที่สำคัญ ผลลัพธ์ ระดับความสำเร็จการ ของการบรรลุตามตัวชี้วัด ข้อกำหนดที่สำคัญ	ผู้รับบริการ ๑.ผู้บริหาร ๒.กรมในสังกัดกระทรวง แรงงาน ๓.กอง/สำนัก/ศูนย์ ภายใต้ สำนักงานปลัดกระทรวง แรงงาน ๔.หน่วยงานภายนอก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๑.ผู้บริหาร ๒.กอง/สำนัก/ศูนย์ ภายใต้ สำนักงานปลัดกระทรวง แรงงาน ๓.กำลังแรงงาน ๔.ประชาชนทั่วไป	เวลา อยู่ในระยะเวลาที่ กำหนด ๖ เดือน คุณภาพ แผนที่ตอบสนองต่อ ผู้รับบริการและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๗. การวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการ

๗.๑ ชื่อหน่วยงาน : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

๗.๒ ความสำคัญของหน่วยงานต่อความสำเร็จขององค์กร :

กองยุทธศาสตร์และแผนงานในการเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนความสำเร็จของ กระทรวง แรงแรงงาน และสำนักงานปลัดกระทรวงแรงแรงงาน เนื่องด้วยเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำยุทธศาสตร์ด้าน แรงแรงงาน และจัดทำนโยบายด้านแรงแรงงานระดับประเทศ เพื่อไปสู่การปฏิบัติทั้งในระยะสั้น และระยะยาว เพื่อให้ การช่วยเหลือแก่แรงแรงงานทั้งในสภาวะวิกฤต และภาวะปกติ รวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถแรงแรงงานเพื่อ สนับสนุนการแข่งขันของประเทศทุกช่วงการพัฒนา และยังเป็นผู้สนับสนุน ให้คำปรึกษา ให้แก่หน่วยงานใน สังกัดกระทรวงแรงแรงงาน ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และถ่ายทอดแผนปฏิบัติราชการฯ ให้ลงสู่การปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๓ สมรรถนะหลักของหน่วยงาน :

สมรรถนะของบุคลากร

- ๑) มีความรู้ ทักษะ ในการจัดทำยุทธศาสตร์ และการวางกลยุทธ์
- ๒) มีความรู้ เรื่องยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับต่างๆ
- ๓) มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ แยกแยะสภาพแวดล้อมด้านแรงแรงงาน และนำสู่การเชื่อมโยงภารกิจได้
- ๔) มีความรู้การทำงานแบบบูรณาการ
- ๕) มีวิสัยทัศน์ และการนำการเปลี่ยนแปลง

๗.๔. ชื่อกระบวนการหลักหรือกระบวนการสนับสนุน :

๗.๔.๑ กระบวนการหลัก :

- ๑) จัดทำแผนและพัฒนา ยุทธศาสตร์ของกระทรวง (จัดทำแผนปฏิบัติราชการและ แผนปฏิบัติการด้าน...) ระยะสั้น และระยะยาว
- ๒) การกำหนดนโยบายเพื่อบริหารจัดการด้านแรงแรงงาน
- ๓) การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญด้านแรงแรงงาน

๗.๔.๒ กระบวนการสนับสนุน :

- ๑) การบริหารจัดการข้อมูล
- ๒) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการทำงาน
- ๓) การจัดการความรู้ที่จำเป็นให้กับเจ้าหน้าที่
๔. การทำคู่มือปฏิบัติงาน

๗.๕. ตัวชี้วัดกระบวนการหลักหรือกระบวนการสนับสนุน :

ระดับความสำเร็จในการจัดทำคู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงแรงงาน ระยะ ๕ ปี

๗.๖. สารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงาน :

- ๑) ฐานข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ อาทิ แผนต่างๆ และข้อมูลด้านแรงแรงงาน
- ๒) แนวทางการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล อาทิ การรูปแบบ MODEL
- ๓) ระบบการสื่อสารองค์กรที่ทันสมัย อาทิ เว็บไซต์ ระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ค

๘. ผังกระบวนการ (WORKFLOW CHART)

ตาราง ที่ ๕ ผังกระบวนการ (WORKFLOW CHART)

ลำดับ	ผังกระบวนการงาน	ระยะเวลา	สรุปวิธีการปฏิบัติงาน
๑.		จ.ค.	จัดทำโครงการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี เสนอปลัดกระทรวงแรงงาน เพื่อเห็นชอบ
๒.		ม.ค.	ดำเนินการทบทวนคำสั่งที่ปรึกษาและ คณะทำงาน และจัดทำคำสั่งที่ปรึกษาและ คณะทำงานแผนปฏิบัติราชการสำนักงาน กระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี
๓.		ก.พ.-มี.ค.	รวบรวมศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการ วิเคราะห์สถานการณ์ และบริบทที่มีต่อด้าน แรงงาน
๔.		มิ.ย.-ก.ค.	ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง
๕.		พ.ค.	จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติ ราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี ร่วมกับคณะทำงานฯ

ลำดับ	ผังกระบวนการงาน	ระยะเวลา	สรุปวิธีการปฏิบัติงาน
๖.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี (ครั้งที่ ๑) </div>	มิ.ย.	จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี (ครั้งที่ ๑) ตามที่หน่วยงานแจ้งปรับปรุง และบรรจุโครงการในแผนปฏิบัติราชการฯ
๗.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> การประชาพิจารณ์ และตรวจสอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการฯ และบรรจุ โครงการ/กิจกรรม </div>	มิ.ย.	จัดทำประชาพิจารณ์ และตรวจสอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางออนไลน์
๘.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ปรับปรุงเอกสาร (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการฯ </div>	มิ.ย.	นำความคิดเห็นที่ได้จากการประชาพิจารณ์มาปรับปรุงเอกสาร (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี
๙.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการฯ (ครั้งที่ ๒) </div>	มิ.ย.	จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี (ครั้งที่ ๒)
๑๐.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ขอความเห็นชอบ แผนปฏิบัติราชการฯ เบื้องต้น จากที่ปรึกษาและคณะทำงานฯ </div>	ก.ค.	จัดทำหนังสือถึงที่ปรึกษาและคณะทำงานฯ เพื่อขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี ที่ได้ปรับปรุงหลังจากการประชาพิจารณ์
๑๑.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ปรัง.ให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติราชการฯ </div>	ก.ค.	จัดทำหนังสือนำเรียนปลัดกระทรวงแรงงาน เพื่อขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานระยะ ๕ ปี ต่อปลัดกระทรวงแรงงาน
๑๒.	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> เผยแพร่ แผนปฏิบัติราชการฯ </div>	ส.ค.	เผยแพร่แผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี ผ่านช่องทางต่างๆ อาทิทางเว็บไซต์ www.mol.go.th ประชาสัมพันธ์ข่าว แจกเวียน และให้หน่วยงานในสังกัดทราบ และนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๙. การติดตามและประเมินผลตามคู่มือการปฏิบัติงานพร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ การติดตามประเมินผล ดำเนินการโดยวิเคราะห์จากระดับความสำเร็จตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในกระบวนการย่อยแต่ละกระบวนการ ทั้งนี้ให้มีการประเมินทั้งระหว่างดำเนินการ (ภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการตามกระบวนการย่อย) และภายหลังจัดทำแผนปฏิบัติการเสร็จสิ้นว่าเป็นไปตามคู่มือหรือไม่

๑๐. เอกสารอ้างอิง

คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระยะ ๕ ปี